

Τὸ ὕδωρ τοῦ ἀγιασμοῦ, ιδίως δὲ τοῦ ἀγιασμοῦ τῆς ἐορτῆς τῶν Θεοφανείων. Συνών. *ἀγίασμα 2, ἀγιασμός 2*.

ἀγιασμός ὁ, κοιν. *ἀγιασμός* κοιν. καὶ Καπ. (Ἀραβάν. Συνασσ.) Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Οἶν. *Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.) *άιασμός* Εὐβ. *ἄσμος* Πόντ. (Χαλδ.) *άισμός* Πόντ. (Χαλδ.) *άισμός* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *άασμός* Ἰκαρ. *ἀγιασμο* τό, Πόντ. (*Οφ.)

Τὸ μεταγν. οὐσ. *ἀγιασμός* = καθαγιασμός, καθιέρωσις.

1) Ἐκκλησιαστικὴ τελετὴ, καθ' ἣν ὁ ἱερεὺς διὰ τῆς ἀναγνώσεως ὠρισμένων εὐχῶν ἀγιάζει τὸ ὕδωρ, διὰ τοῦ ὁποίου ραντίζει τοὺς πιστοὺς. Ὁ ἀγιασμός εἶναι μέγας καὶ μικρός. Καὶ μέγας μὲν λέγεται ὁ γινόμενος κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Θεοφανείων τὴν 6ην Ἰανουαρίου εἰς τύπον τῶν ἀγιασθέντων τοῦ Ἰορδάνου ὑδάτων διὰ τοῦ βαπτίσματος τοῦ Χριστοῦ, μικρὸς δὲ κατ' ἀντίθεσιν ὁ γινόμενος εἰς πᾶσαν ἄλλην περίστασιν κοιν. καὶ Καπ. (Ἀραβάν. Συνασσ.) Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Οἶν. *Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): **Εφερα τὸν παπᾶ νὰ μοῦ κάνη ἀγιασμό. Κάθε μῆνα κάνω ἀγιασμό 'ς τὸ σπίτι μου κοιν. 'Ο παπᾶς κάθαν μνηοῦ κιφάλ' εὐτάει 'ς ὁ σπιτᾶ ἀγιασμόν* (ὁ παπᾶς ἐν ἀρχῇ ἐκάστου μηνὸς κάμνει εἰς τὰς οἰκίας ἀγιασμόν) Τραπ. Χαλδ. *'Εγυαλ' οὐ παπᾶς τοῦ μιγάλ' άισμό κι άιάζ' τὸν κόσμον* Αἰτωλ. || Παροιμ. φρ. *Δαρμός ἀγιασμός* (καθὼς ἀγιάζεται ὁ ραινόμενος δι' ἡγιασμένου ὕδατος, οὕτω καὶ ὁ δερνόμενος καθίσταται φρόνιμος καὶ κόσμιος) Κρώμν. *Οφ. Τραπ. *Λουγαριασμός ἀγιασμός* (ὅπως ὁ ἀγιασμός ἀγιάζει τοὺς πιστοὺς, οὕτω καὶ οἱ καλοὶ λογαριασμοὶ ἀγιάζουν τρόπον τινὰ τοὺς συναλλασσομένους προλαμβάνοντες ἐνδεχομένας δυσαρρεσκείας καὶ ἔριδας) Μακεδ. (Καταφύγ.) (Συνών. φρ. *οἱ καλοὶ λογαριασμοὶ κάνουν τοὺς καλοὺς φίλους*). || Γνωμ. *Σὰ σοῦ τύχη πειρασμός, πέρασέ τον γι' ἀγιασμό* (ἂν σὲ συναντήσῃ ὁ διάβολος, νὰ τὸν θεωρήσῃς ὡς ἀγιασμόν, ἥτοι μὴ δυσφύρει διὰ τὰς ἀντιξόους περιστάσεις, ἀλλὰ κανόνισον τὰς πράξεις σου συμφώνως πρὸς τὴν ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν εἰς τὰ τοῦ βίου σου) Ἀθῆν. *Κάμι τὸν ἀγιασμό, πᾶρι κι τὴν γάττα* (σὺν τῇ θεῖᾳ ἐπικλήσει πρέπει καὶ ἡμεῖς νὰ ἐνεργήσωμεν πρὸς ἀποσόβησιν κακοῦ τινος Πβ. ἀρχ. «σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει») Θεσσ. || *Ἀσμ.

**Ηρχανε τὰ ὦτα κ' οἱ ὥτισμοὶ
κ' οἱ ἄρῆς μεγάλες κ' οἱ ἄασμοὶ*

(ἦλθαν τὰ Φῶτα καὶ οἱ φωτισμοὶ καὶ αἱ μεγάλαι χαραὶ καὶ οἱ ἀγιασμοὶ) Ἰκαρ. Ἡ σημ. αὕτη καὶ μεσν. Πβ. Κωνστ. Πορφ. *Εκθεσ. βασιλείου τάξεως 141,5 (ἐκδ. Βόνν.) «ἀρξαμένου αὐτοῦ ἐκτελεῖν τὴν μεγάλην εὐχὴν τοῦ ἀγιασμοῦ». β) Ἡ ἐορτὴ τῶν Θεοφανείων Ζάκ. Πελοπ. (Μάν.) 2) Τὸ διὰ τῆς ἱεροτελεστίας τοῦ ἀγιασμοῦ ἀγιαζόμενον ὕδωρ κοιν. καὶ Καπ. (Ἀραβάν. Συνασσ.) Πόντ. (Κερασ. Κρώμν. Οἶν. *Οφ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): *Πηγαίνω 'ς τὴν ἐκκλησιὰ νὰ πάρω ἀγιασμό. Πίνω ἀγιασμό. Μεταλαβαίνω μὲ ἀγιασμό* (ἐνν. τὸ ὕδωρ τοῦ μεγάλου ἀγιασμοῦ, τοῦ ὁποίου μεταλαμβάνουν οἱ δι' οἰονδήποτε λόγον κωλυόμενοι νὰ κοινωνήσουν τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Πβ. δρόσος) κοιν. *'Ο μέγας ἀγιασμός* ὅπου πέση δὲ φοῶσαι πρὸς τίποτα (διότι πιστεύεται ὅτι ἐξαφανίζει τὰ κακοποιὰ πνεύματα τὰ λεγόμενα στοιχεῖα) Κίμωλ. *'Επα ἄσμον κ' ἐέμνε καλὰ* (ἐπια ἀγιασμόν καὶ ἔγινε καλὰ) Χαλδ. Συνών. *ἀγίασμα 2, ἀγιασμόνερο*. 3) Περιλήπτικως τὰ εἰς τὴν τελετὴν τοῦ ἀγιασμοῦ χρησιμεύοντα, ἥτοι ὁ

σταυρός, τὸ ἀγιασματάριον, τὸ ἐπιτραχήλιον καὶ τὸ ραντιστήριον: Παροιμ. *Τά 'μασε σὰν ὁ παπᾶς τὸν ἀγιασμό* (τὰ ἐμάζευσεν ὅπως ὁ ἱερεὺς μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἀγιασμοῦ μαζεύει ταχέως τὰ εἰρημένα ἀντικείμενα καὶ ἀναχωρεῖ, ὅταν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ κάμῃ πολλοὺς ἀγιασμοὺς περιερχόμενος τὰς οἰκίας τῆς ἐνορίας του. Ἐπὶ τοῦ δραστηρίως ἐνεργοῦντος εἰς τὰς ὑποθέσεις του) ἸΒενιζέλ. Παροιμ.² 289,72.

ἀγιασοῦρα ἡ, Πελοπ. (Ἀρχαδ.)

*Εκ τοῦ οὐσ. *ἄγιασι* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. *-οῦρα*.

Τὸ σκεῦος τοῦ ἀγιασμοῦ, ἐν ᾧ ἐμβάπτων ὁ ἱερεὺς τὸν θαλλὸν ραίνει: Φρ. *Πῆρε τὴν ἀγιασοῦρα καὶ πάει* (ἐπὶ ἱερέως ἀναξιοπρεπῶς ἐπαιτοῦντος). Συνών. *ἀγιαστήρα 1, φωτιστήρα*.

Ἀγιά-Σοφιά σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.) *Ἀγιά-Σοφκιά* Κύπρ. *Ἀγιο-Σοφιά* Πόντ. (Κερασ.) *Ἀγι-Σοφιά* Πόντ. (Κερασ.) *Ἀι-Σουφιά* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Ἀε-Σοφία* Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.)

*Εκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. *ἀγία* καὶ τοῦ οὐσ. *σοφία*. Οἱ τύπ. *Ἀγιο-Ἀγι-Ἀι-Ἀε* εἶναι τοῦ ἀρσ. *ἅγιος* κατισχύσαντες ἀναλογικ. καὶ ἐπὶ τοῦ θηλ. γέν. Πβ. *Ἀγιά-Βαράρα*.

Ὁ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱστορικὸς ναὸς τῆς Ἀγίας Σοφίας ἀνεγερθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ καὶ ἀποτελῶν διὰ πάντων τῶν αἰώνων μέχρι τῆς ἀλώσεως τὸν καθολικὸν ναὸν καὶ τὸ κέντρον τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριαρχείου ἐνθ' ἂν.: *Ἡ Ἀγιά-Σοφκιά τῆς Πόλις ἐν' ἀκουσμένη 'ς οὐλ-λον τὸν κόσμον Κύπρ. Ποῦ νὰ μ' ἀξιώσῃ ὁ Θεὸς νὰ λουτουρηθῶ μέσ' 'ς τὴν Ἀγιά-Σοφκιά!* (εὐχὴ ὑπὲρ ἀνακτήσεως τοῦ ναοῦ ὑπὸ τῶν Χριστιανῶν) Κύπρ. || *Ἀσμ.

Σημαίν' ἡ γῆ, σημαίν' ὁ Θεός, σημαίνουν καὶ τ' οὐράνᾳ, σημαίνει κ' ἡ Ἀγι-Σοφιά, τὸ μέγα μοναστήριον Κερασ.

Βόηθα ἁ-Νικόλα' π' τὰ Καμπιά καὶ Ἀι-Σοφιά' π' τὴν Πόλι Αἰτωλ. Ἡ λ. ὡς τοπων. κοιν.

ἀγιαστήρα ἡ, σύνηθ. *άιαστήρα* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *ἀγιαστοῦρα* σύνηθ. *γιαγιαστοῦρα* Στερελλ. (Ἀράχ.) *γιαστοῦρα* Κύθν.

*Εκ τοῦ μεταγν. οὐσ. *ἀγιαστήριον* = τόπος ἅγιος. Τὸ *ἀγιαστοῦρα* κατὰ τὸ βρεχτούρα. Τὸ *γιαγιαστοῦρα* ἐξ ἀναπτύξεως τοῦ γ μεταξὺ τοῦ ἄρθρ. ἡ καὶ τοῦ ἀρκτικοῦ φων., ὡς ἡ-γ-ἀγιαστοῦρα, ὅθεν ἡ *γιαγιαστοῦρα*. Τὸ *γιαστοῦρα* κατὰ τὸ γιάζω.

1) Τὸ σκεῦος τοῦ ἀγιασμοῦ, ἐν ᾧ ἐμβάπτων ὁ ἱερεὺς τὸν θαλλὸν ραίνει κοιν.: *Νὰ πάτε νὰ βρετε μιὰ γραιὰ καὶ νὰ πάρῃ λυγαρεὰ, νὰ σᾶς ράν' ἀπ' τὴ γιαστοῦρα καὶ νὰ γίνετε καλὰ* (ἐμφθ.) Κύθν. || Φρ. *Τί πῆρις τ'ν ἄιαστήρα!* (διατί περιέρχεσαι τὰς οἰκίας! ἐνν. ὡς ὁ ἱερεὺς κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν Θεοφανείων) Αἰτωλ. || *Ἀσμ.

Φεύγατε νὰ φεύγωμε, | γιατί ἔρχετ' ὁ τουρλόπαπας μὲ τὴν ἀγιαστήρα του | καὶ μὲ τὴν πλαστήρα του

(ταῦτα λέγουν πρὸς ἀλλήλους οἱ καλλικάντζαροι ἐγκαταλείποντες τὴν γῆν ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ ἀγιάζοντος κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Θεοφανείων ἱερέως. Πβ. ΝΠολίτ. Παραδ. 2, 1304, ἐνθα καὶ ἄλλαι παραλλαγαὶ) Πελοπ. (Καλάμ.). Συνών. *ἀγιασοῦρα, φωτιστήρα*. 2) Θαλλὸς βασι-

λικού ἢ ἄλλου φυτοῦ, τὸν ὁποῖον ἐμβάπτων ὁ ἱερεὺς εἰς ὕδωρ ἀγιασμοῦ ραίνει, ραντιστήριον σύνθηθ. : *Μᾶς φωτίσε ὁ παππᾶς μὲ τὴν ἀγιαστούρα του Ἀθῆν.*

*ἀγιαστός ἐπίθ. ἀγιασιε Τσακων.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀγιάζω.

Ὁ ἡγιασμένος, ὁ ἅγιος, ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ φρ. *νὰ ἔγι ἀγιασιε τὸ ὄνομάν τυ* («ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου»).

ἀγιαστος ἐπίθ. Πάρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀγιαστός < ἀγιάζω τοῦ ἀρχτικοῦ α προσλαβόντος σημ. στερήσεως διὰ τοῦ ἀναβιβασμοῦ τοῦ τόνου. Ἰδ. ἀ- στερητ. 2 α.

Ὁ ἀδιάφορος πρὸς τὰ θεῖα, ἀσεβής (ἐσήμαινε τὸ πρῶτον κυριολ. τὸν μὴ ἀγιαζόμενον) : *Ἀγιαστος ἀνθρωπος, δὲν πατάει ᾗ τὴν ἐκκλησιά, κερί ποτέ του δὲν ἀνάβει.*

ἀγιά-Σωτήρα ἢ, αἰ-Σουτήρας ὁ, Θράκ. (Σουφλ.) ἀγιά-Σωτήρα ἢ, σύνθηθ. ἀγιά-Σουτήρα βόρ. ιδιῶμ. αἰ-Σουτήρα Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀε-Σωτήρα Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἀγία καὶ τοῦ ὄν. Σωτήρα. Οἱ τύπ. αἰ- ἀε- κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀρσ. γέν.

Ἡ ἐορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ τελουμένη τὴν 6^{ην} Αὐγούστου (ἢ τοῦ γέν. μεταβολὴ κατὰ τὸ συνών. *Μεταμόρφωσι*, ὅθεν ἐπισκοπισθείσης τῆς σημ. τοῦ Σωτήρος ὑπολαμβάνεται ὡς ἀγία τις Σωτήρα, δι' ὃ πβ. καὶ ἄγι- Ἡλίας) ἐνθ' ἄν. : Ἄσμ.

Παναγία καὶ ἀγιά-Σωτήρα, | φέρ' *τηνε καὶ ἄς εἶναι χήρα* Πελοπν. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. πολλαχ.

ἀγιάτικος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων. Μάν. Μεσσ. κ. ἄ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγιος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -άτικος.

1) Ὁ εἰς ἅγιον ἀφιερωμένος Πελοπν. (Λακων. Μάν. Μεσσ. κ. ἄ.) : *Σφαχτὰ ἀγιάτικα* (ζῶα ἀφιερωμένα εἰς ἅγιον, τὰ ὁποῖα σφάζονται κατὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ πρὸς ἐστίαςιν τῶν προσερχομένων εἰς αὐτήν) Μεσσ. *Τὸ ἀγιάτικο πρᾶμα, ἐφτὰ φορὲς νὰ πλερωθῇ, πάλι ἀγιάτικο εἶναι* Λακων. *Θενὰν τὰ γράμω ἀγιάτικα* (ἐνν. τὰ κτήματα) Μάν. || Φρ. *Νὰ τὸ τάξῃ ἀγιάτικο!* (νὰ ἀσθενήσῃ, ὥστε νὰ ἀναγκασθῇ νὰ τὸ ἀφιερῶσῃ! Ἀρὰ) Λακων. *Ἀγιάτικο νὰ μείνῃ!* (ἐνν. τὸ κτήμα, ἢτοι ἔρημον, ἀδέσποτον) Μάν. Ὑπὸ τοὺς τύπ. *Ἀγιάτικο* καὶ *Ἀγιάτικη Καρυδέα* τοπων. Πελοπν. (Μάν.) 2) Τὸ οὐδ. οὐς., κατηραμένον πρᾶγμα (ὡς τὸ κτήμα τὸ μένον ἄνευ νομίμου ἐκ κληρονομίας κυρίου) Πελοπν. (Λακων. Μάν.) : *Κάτς, ἀγιάτικο!* (πρὸς γαλῆν) Μάν. *Ὁξω ἀγιάτικα!* (πρὸς ζῶα) Λακων.

ἀγιατος ἐπίθ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γιατός < γαίνω.

Ἀνιάτος : *Τὸ γρέμισμα τῆς περασμένης ἐβδομάδας εἰν' ἀκόμ' ἄγιο* (ἢτοι τὸ ἐκ τῆς πτώσεως τραῦμα). Συνών. ἄγιανος, ἀγιάτρευτος 1.

ἀγιά-τούφα ἢ, Ἡπ. (Ζαγόρ.) ἀγιότουφα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μακεδ. (Καταφύγ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἀγία καὶ τοῦ οὐς. τούφα.

Ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ ἢ ἐκκλησία.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

ἀγία-τράπεζα ἢ, κοιν. ἄγια-τράπεζα πολλαχ. ἀγιά-τράπεζα Παξ. ἀε-τράπεζα Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) ἄαν-τράπεζα Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἀγία καὶ τοῦ οὐς. τράπεζα. Εἰς τὸ ἄαν-τράπεζα τὸ ν ἐκ τῆς αἰτιατ. ἀγίαν-τράπεζαν.

Ἡ ἀγία τράπεζα τοῦ ἱεροῦ βήματος, ἐπὶ τῆς ὁποίας τελεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν ἀναίμακτον θυσίαν τῆς ἱερᾶς λειτουργίας ἐνθ' ἄν. : Γνωμ. *Καθαρὴ καρδιὰ καὶ πάντα ᾗ πάνω ᾗ τὴν ἄγια-τράπεζα* (ὁ ἔχων καρδίαν καθαρὰν, ἢτοι ἀγαθὴν, δὲν ἀμαρτάνει καὶ ἂν πατήσῃ ἐπὶ τῆς ἀγίας τραπέζης, ἢ ὁποία εἶναι ἱερωτάτη) Σῦρ. (Ἐρμούπ.) Συνών. ἀγιοτράπεζο.

ἀγιάτρευτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ.) ἀγιά-τριφτους βόρ. ιδιῶμ. ἀδᾶτρευτος Πόντ. (Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *γιατρευτός < γιά-τρεύω, παρ' ὃ καὶ δᾶτρεύω.

1) Ὁ μὴ θεραπευθεὶς ἢ ὁ μὴ δυνάμενος νὰ θεραπευθῇ, ἀνιάτος κοιν. καὶ Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) : *Ἀγιάτρευτη ἀρρώστια-πληγὴ. Πῆγε γὰ νὰ γιατρευτῇ καὶ γύρισε ἀγιάτρευτος* κοιν. *Τὸν ἄφ' καν ἀγιάτριφτου τὸν ἀνθρουπου* Στερελλ. (Αἰτωλ.) *Τὸ δέρι μ' ἐπέμ' νεν ἀγιάτρευτον* (τὸ χέρι μου ἔμεινε ἄν.) Τραπ. || Φρ. *Ἐχω ἀγιάτρευτη πληγὴ* (ἐπὶ ἔρωτος ἢ μνησικακίας) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Συνών. ἄγιανος, ἄγιατος.

2) Οὐς. τὸ ἀνιάτον νόσημα, συνήθως ἐπὶ κακοήθους δερματικοῦ ὄγκου Στερελλ. (Αἰτωλ.) : *Ἐ, π' ἔ ἀγιάτριφτου νὰ βγάλ'ς!* (ἀρά).

ἀγιατρεψιά ἢ, Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀγιάτρευτος κατὰ παρασχητισμὸν πρὸς τὸ γιάτρεψα ἄορ. τοῦ ρ. γιάτρεύω. Πβ. ἀ-στερητ. 1 β.

Τὸ νὰ μὴ θεραπεύεται τις : *Ἐχει ἀγιατρεψιά* (πάσχει ἀνιάτως).

ἀγία-Τριάδα ἢ, ἀγία-Τριάς Πόντ. ἀγία-Τριάδα σύνθηθ. ἀγιά-Τριάδα σύνθηθ. ἄγια-Ντριάδα Παξ. αἰ-Τριάδα Θράκ. (Σουφλ.) Στερελλ. (Εὐρυταν.) κ. ἄ. ἄν-Τριάδα Στερελλ. (Εὐρυταν.)

Ἐκ παραθέσεως τοῦ ἐπιθ. ἀγία καὶ τοῦ οὐς. Τριάδα. Ἐν τῷ τύπ. ἄγια-Ντριάδα τὸ ν ἐκ τῆς αἰτιατ. ἄγιαν Τριάδα.

1) Ἡ ἐορτὴ τῆς ἀγίας Τριάδος, ἡτις, κινητὴ οὐσα, τελεῖται τὴν Δευτέραν μετὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Πεντηκοστῆς, ἢτοι πεντήκοντα μίαν ἡμέρας μετὰ τὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα, κινεῖται δὲ μετὰ τῶν τελευταίων δεκαημέρων τοῦ Μαΐου καὶ Ἰουνίου σύνθηθ. : Φρ. *Ἡ ἀγία-Τριάς* (ἐπὶ τοῦ δις ἡττηθέντος ἐν πάλῃ ἢ ἄλλῃ παιδιᾷ καὶ ἤδη τρίτην φορὰν ἀποπειρωμένου) Πόντ. || Γνωμ. *Ἡ ἀγία-Τριάδα βαστάει τὸ χαλάζι ᾗ τὴν ποδῆά της* (ὅτι συνήθως πίπτει χάλαζα ἐντὸς τῶν δύο εἰρημένων χρονικῶν ὁρίων τῆς ἐορτῆς τῆς ἀγίας Τριάδος) Πελοπν. (Γορτυν.) Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. σύνθηθ.

2) Ἡ Τρίτη τῆς Διακαινισίμου Ἑβδομάδος (ἐκ παρασχητισμοῦ τῶν τριῶν ἡμερῶν τῆς ἐορτῆς τοῦ Πάσχα Κυριακῆς, Δευτέρας καὶ Τρίτης κατ' ἐπίδρασιν καὶ αὐτοῦ τοῦ ὄν. Τρίτη πρὸς τὰ τρία πρόσωπα τῆς ἀγίας Τριάδος) Θράκ. (Σουφλ.)

ἀγιατρίλα ἢ, Κυκλ. Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄγιατρος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ίλα.

